

Notitie

Aan
Gemeente Schiedam, t.a.v. M. Kap

Kopie aan

Datum	Documentnummer	Project	Auteur
24 maart 2015	21929841		L.C. Luijendijk

Onderwerp
Externe veiligheid Schiedam Nieuwland

Inleiding

De gemeente Schiedam is bezig met een nieuw bestemmingsplan voor de wijk Nieuwland. In onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven.

Het plan is overwegend conserverend van aard. Alleen in het meest noordelijke deel van het plangebied, tussen de Burgemeester van Haarenlaan en het spoor wordt ruimte geboden aan woningbouw. Het maximaal aantal nieuwe woningen bedraagt 128.

Toetsingskader

Het toetsingskader voor het aspect externe veiligheid wordt onderscheiden in een toetsingskader voor inrichtingen en een toetsingskader voor transport.

Inrichtingen

Voor inrichtingen, die op grond van hun activiteiten relevant zijn voor de externe veiligheid, is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van belang. Dit besluit is per 26 oktober 2004 in werking getreden. Het Bevi stelt onder andere dat het aspect externe veiligheid moet worden betrokken bij het vaststellen van bestemmingsplannen en afwijkingsbesluiten.

In het Bevi wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Voor het PR is een maximaal toelaatbaar niveau van 10^{-6} per jaar vastgesteld, dat in nieuwe situaties niet mag worden overschreden. Kwetsbare functies mogen in principe niet voorkomen binnen de PR 10^{-6} contour. Het gaat dan om functies en objecten waar zich personen gedurende een langere tijd kunnen bevinden. Het GR drukt de theoretische kans per jaar uit dat een groep mensen van een bepaalde omvang komt te overlijden als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het groepsrisico geldt een oriëntatiewaarde. De gemeente heeft een verantwoordingsplicht als het groepsrisico toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Tegelijkertijd met het Bevi is de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) in werking getreden waarin onder meer veiligheidsafstanden tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zijn opgenomen voor categoriale bedrijven zoals LPG-tankstations. Voor bedrijven die niet onder de Revi vallen worden de veiligheidsafstanden bepaald in een kwantitatieve risicoanalyse (QRA).

Transport

Voor transport van gevaarlijke stoffen (wegtransport, watertransport, spoortransport en buisleidingtransport) gelden het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

In het Bevt zijn grens- en richtwaarden opgenomen voor het PR. In nieuwe situaties is de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare objecten 10^{-6} per jaar; voor beperkt kwetsbare objecten in nieuwe situaties geldt een richtwaarde van 10^{-6} per jaar. Voor routes die tot het basisnet behoren, moet de basisnetafstand in acht worden genomen. Deze afstand geeft de maximale 10^{-6} contour voor het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen weer.

In de Bevt is vastgelegd dat in de toelichting bij een besluit moet worden ingegaan op de mogelijkheden tot voorbereiding en bestrijding van rampen en de mogelijkheden voor personen om zichzelf in veiligheid te brengen, indien dit besluit is gelegen binnen het invloedsgebied¹ van een transportroute waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Een verantwoording van het groepsrisico is nodig voor het gebied dat op minder dan 200 meter van een route of tracé ligt (het groepsrisico-inventarisatiegebied), tenzij het groepsrisico lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde en het groepsrisico niet meer dan 10% toeneemt.

Per 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van kracht geworden. Dit besluit geeft milieukwaliteitseisen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen en regelt onder andere het actualiseren van ruimtelijke reserveringen voor buisleidingen in bestemmingsplannen en de voorbereiding op calamiteiten.

In het Bevb worden plaatsgebonden risicocontouren en groepsrisico verantwoording gedefinieerd voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen. In het Bevb is sprake van drie groepen buisleidingen te weten aardgasleidingen, vloeibare brandstof leidingen en de overige leidingen.

¹ In de Rijnmondregio wordt hiervoor in overleg met de VRR de zogenaamde C-zone gehanteerd, die door de VRR is aangeleverd.

In het Bevb is een verplichting opgenomen om buisleidingen in bestemmingsplannen op te nemen. Ook is een verplichting opgenomen dat buisleidingen binnen 5 jaar in alle bestemmingsplannen van Nederland opgenomen dienen te worden. Op basis van artikel 13 wordt een belemmeringenstrook voorgeschreven van 5 meter waarin het oprichten van nieuwe bouwwerken wordt verboden en waarbinnen een vergunningenstelsel van toepassing moet zijn.

EV-visie gemeente Schiedam

In juli 2012 is de Visie externe veiligheid 2012-2020 (EV-Visie) vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de gemeente Schiedam om gaat met externe veiligheid in de periode tot 2020. Om externe veiligheid te verankeren binnen het gemeentelijk beleid is in de visie ondermeer een stappenplan opgenomen, waaraan ruimtelijke plannen kunnen worden beoordeeld. Een beoordeling volgens dit stappenplan maakt deel uit van dit advies.

Voor de EV-visie zijn de risicobronnen in en rond de gemeente Schiedam geïnventariseerd. Voor dit advies is van deze inventarisatie gebruik gemaakt. Daar waar door vernieuwde inzichten en/of gewijzigde omstandigheden risicobronnen of –afstanden zijn gewijzigd, is aansluiting gezocht bij de meest recente gegevens.

Risicobronnen

In het plangebied zelf zijn geen risicobronnen gelegen. In de buurt van het plangebied bevinden zich wel risicobronnen. Het gaat om de volgende risicobronnen:

1. Distilleerderij UTO aan de Zijlstraat 2
2. Distilleerderij Dirkzwager aan de Noordvest 23
3. hogedruk aardgasleiding W521
4. rijksweg A20

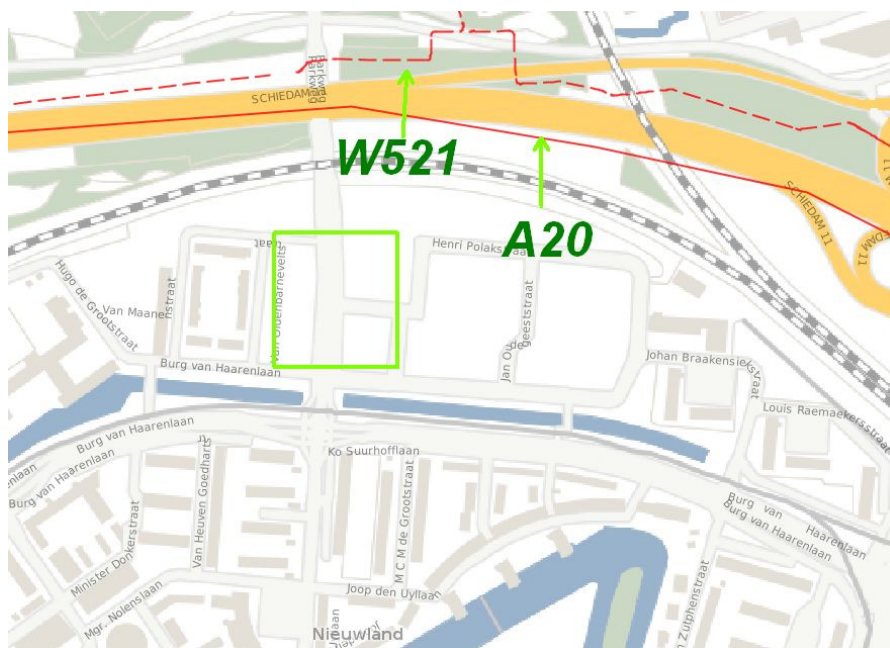
Inrichtingen

De beide distilleerderijen hebben geen plaatsgebonden risicocontour PR10⁻⁶ die tot de plangrens reikt. Omdat zij niet onder het Bevi vallen en zich bovendien ver van de ontwikkelingslocatie bevinden, zijn zij ook voor het groepsrisico niet relevant.

De inrichtingen worden in dit advies daarom verder buiten beschouwing gelaten.

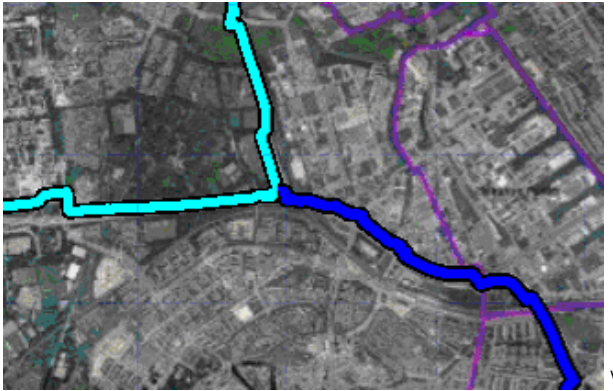
Transportroutes

In onderstaande afbeelding is de ontwikkelingslocatie met de nabijgelegen risicovolle transportroutes weergegeven.

Hogedruk aardgasleiding W521

Ten noorden van de A20 loopt de hogedruk aardgasleiding W 521-06. De druk van deze leiding is 40 bar en de diameter is 16 inch. In onderstaande afbeelding is de ligging (donderblauw) weergegeven.

De inventarisatieafstand voor het groepsrisico bedraagt 170 meter. De afstand tot het ontwikkelingsgebied bedraagt bijna 180 meter, zodat deze risicobron geen invloed heeft op het plan.

A20

De A20 loopt ten noorden van het plangebied op ongeveer 120 meter afstand. Conform het basisnet moet voor dit deel van de A20 een veiligheidsafstand worden gehanteerd van 20 meter vanaf de as van de weg. Binnen deze afstand mogen geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten worden gerealiseerd. Deze afstand reikt niet tot de rand van de weg, aangezien de weg, inclusief vluchtstroken, ter plaatse breder is dan 40 meter.

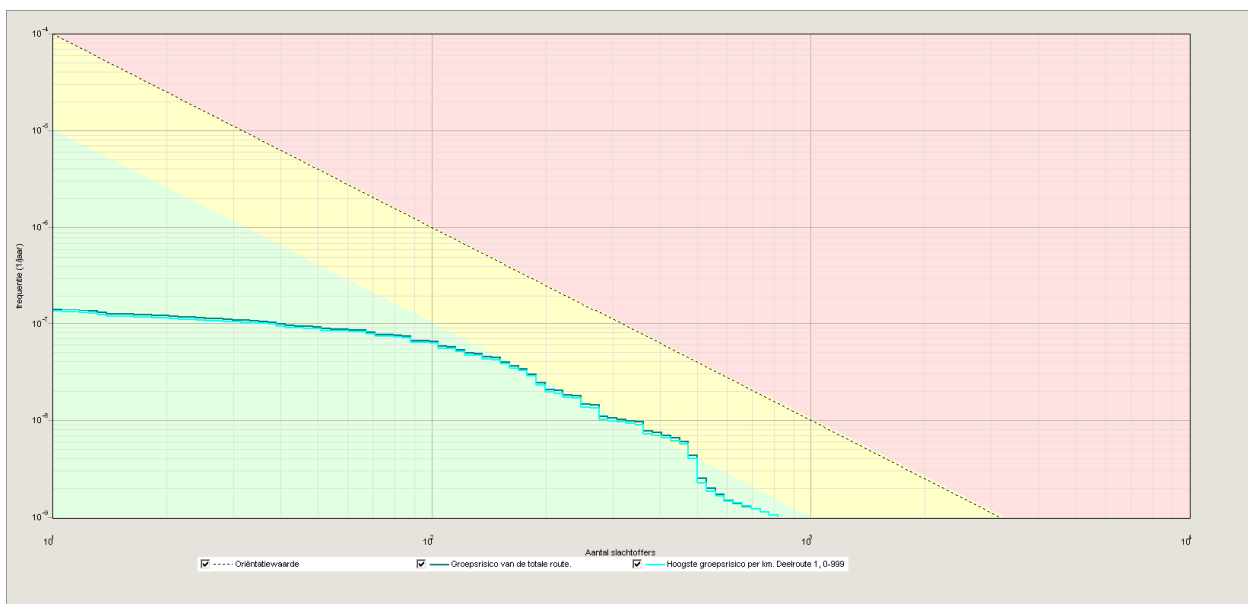
Daarnaast houdt het basisnet rekening met een plasbrandaandachtsgebied (PAG) van 30 meter vanaf de rand van de weg. Binnen het PAG is de realisatie van (beperkt) kwetsbare objecten toegestaan, maar moet wel rekening worden gehouden met de effecten van een plasbrand. Noch de veiligheidsafstand, noch het PAG reiken tot het ontwikkelingsgebied.

In onderstaande afbeelding zijn de basisnetafstand (roze), het PAG (rood) en het groepsrisicoaandachtsgebied (geel) weergegeven.

Omdat de ontwikkeling binnen het groepsrisicoaandachtsgebied is gelegen, is een berekening van de toename van het groepsrisico gemaakt. Uit de berekening blijkt dat het groepsrisico voor de

(voor dit plan) relevante kilometer niet noemenswaardig toeneemt. Zowel met als zonder de nieuwe woningen bedraagt het groepsrisico 0,13 maal de oriëntatiewaarde. In onderstaande afbeelding is het groepsrisico weergegeven.

Omdat het groepsrisico ter plaatse beperkt is en niet significant toeneemt, kan voor de groepsrisicoverantwoording worden volstaan met een beschouwing van de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Hiervoor is advies van de VRR noodzakelijk.

Beleidsvisie externe veiligheid

In juli 2012 is de Visie externe veiligheid 2012-2020 (EV-Visie) vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de gemeente Schiedam om gaat met externe veiligheid in de periode tot 2020. De ontwikkeling is getoetst aan de EV-Visie.

Beleid t.a.v. de groepsrisicoverantwoording

Het Schiedamse beleid onderscheidt drie situaties voor de verantwoording van het groepsrisico, afhankelijk van de hoogte van het groepsrisico en de ligging van het plan ten opzichte van de relevante risicobronnen. Om dit te bepalen moet het plan worden getoetst aan de twee signaleringskaarten, die in de visie zijn opgenomen.

In bovenstaande uitsnede van signaalkaart 1 blijkt dat het plangebied zich binnen het invloedsgebied van de snelweg bevindt en uit onderstaande uitsnede van signaalkaart 2 blijkt dat het plangebied zich buiten de relevante plaatsgebonden risicocontour of het plasbrandaandachtsgebied bevindt en ook buiten de A-zone van het worst case toxisch scenario.

Volgens de EV-visie is in deze situatie een beperkte verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. Dit betekent dat de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid moeten worden onderzocht.

Daarnaast moet de ontwikkeling worden getoetst aan de (gebiedsgerichte) ambitie van de EV-visie. Volgens de tabel in het visiedocument is de wijk Nieuwland aangewezen als woongebied. In dit gebied zijn nieuwe kwetsbare bestemmingen gewenst, zodat aan de ambitie wordt voldaan.

Kwetsbaarheidszonemodel

In de EV-visie wordt het kwetsbaarheidszonemodel van de VRR gehanteerd. Binnen dit model worden voor verschillende scenario's zones met verschillende restricties benoemd. Het plangebied ligt in de volgende zones:

- de B-zone van het worst case toxisch scenario
- de B-zone van het worst case hitte scenario

Omdat er sprake is van een normale woonfunctie en er geen zeer kwetsbare voorzieningen worden gerealiseerd, wordt voldaan aan het kwetsbaarheidszonemodel. Er kan worden volstaan met algemene maatregelen zoals:

- uitschakelbare mechanische ventilatie;
- (nood)uitgangen van de risicobron af gericht;
- twee volwaardige onafhankelijke ontsluitingsroutes aan twee zijden van het plangebied;
- optimale verkeerscirculatie binnen het plangebied;
- onbelemmerde toegankelijkheid hulpverleningsvoertuigen.

Deze maatregelen kunnen in de regels worden geborgd. Een voorbeeld is als bijlage toegevoegd.

Conclusie

Het bestemmingsplan Nieuwland is overwegend conserverend van aard, maar er is één ontwikkellocatie aanwezig. De ontwikkellocatie ligt op voldoende afstand van de snelweg, zodat er geen directe ruimtelijke belemmeringen zijn. Het groepsrisico neemt niet significant toe. Er is een beperkte groepsrisicoverantwoording noodzakelijk, waarbij wordt ingegaan op de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Hiervoor moet het plan worden voorgelegd aan de VRR.

Bijlage bij notitie 21929841

Regels om maatregelen te borgen in bestemmingsplan

Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)

a. Binnen de 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)' is de bouw of uitbreiding van (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichting niet toegelaten.

b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde onder a voor het bouwen van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen voor zover deze zijn toegelaten op grond van de regels van de andere bestemmingen waarmee de aanduiding 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)' samenvalt en vooraf advies wordt ingewonnen bij de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond.

c. Aan de afwijking kunnen uit het oogpunt van externe veiligheid in ieder geval voorwaarden worden verbonden met betrekking tot:

1. de luchtdichtheid van constructies en gevels;
2. de afsluitbaarheid van ventilatiesystemen;
3. het van de risicobron afgekeerd zijn van de hoofdentrees of nooduitgangen van gebouwen

d. Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen door het geheel of gedeeltelijk verwijderen van de aanduiding 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen (wegverkeer)' voor zover een verandering in de externe veiligheidsnormering- en waardering daartoe aanleiding geeft.